

فهرست

فصل پنجم

۵۸	حل مسئله
۶۰	خط، نیم خط و پاره خط
۶۲	محیط
۶۵	اندازه‌ی سطح
۶۶	واحد اندازه‌گیری سطح

فصل ششم

۷۰	حل مسئله
۷۰	حل مسئله‌ی ساده‌تر
۷۰	مقایسه‌ی عددها
۷۳	جمع و تفریق
۷۶	جمع در جدول ارزش مکانی
۷۹	تفریق در جدول ارزش مکانی

فصل هفتم

۸۴	حل مسئله
۸۴	حدس و آزمایش
۸۴	جدول داده‌ها
۸۶	احتمال
۸۸	نمودار دایره‌ای
۸۹	انتخاب نمودار

فصل هشتم

۹۲	حل مسئله
۹۲	حذف حالت‌های نامطلوب
۹۳	ضرب در عدد ۱۰
۹۴	ضرب عددهای یک رقمی در چند رقمی
۹۸	محاسبه‌ی ضرب
۱۰۱	تقسیم باقی‌مانده

فصل اول

۵	حل مسئله
۶	الگویابی
۷	شمارش چندتا چندتا
۱۰	ماشینهای ورودی - خروجی
۱۲	ساعت در بعدازظهر
۱۴	الگوهای مقارن

فصل دوم

۱۶	حل مسئله
۱۷	الگوسازی
۱۷	معرفی عدد هزار
۱۹	ارزش مکانی
۲۲	ارزش پول
۲۵	عددهای تقریبی

فصل سوم

۲۸	حل مسئله
۲۸	رسم شکل
۲۹	کسر
۳۲	کاربرد کسر در اندازه‌گیری
۳۶	تساوی کسرها
۳۹	مقایسه‌ی کسرها

فصل چهارم

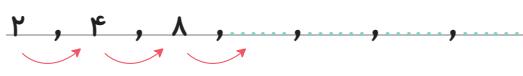
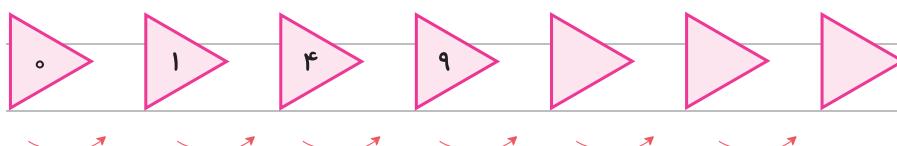
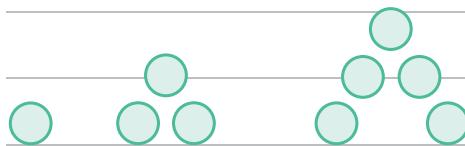
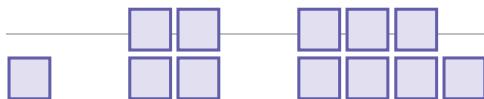
۴۲	حل مسئله
۴۲	روش‌های نمادین
۴۳	ضرب
۴۷	ضرب عددهای یک رقمی
۴۹	خاصیت‌های ضرب
۵۴	تقسیم

الگوهای

فصل
اول

حل مسئله

۱ الگوهای زیر را ادامه بده. بین شکل‌ها و عددها چه رابطه‌ای وجود دارد؟

۲ آبتنی همراه پدر و مادرش به مسافرت رفته‌اند و در هتلی ۸ طبقه اقامت دارند. اگر در هر طبقه از این هتل

۵ اتاق وجود داشته باشد:

الف ۲ طبقه از این هتل چند اتاق دارد؟

ب ۴ طبقه از این هتل چند اتاق دارد؟

پ ۸ طبقه از این هتل چند اتاق دارد؟

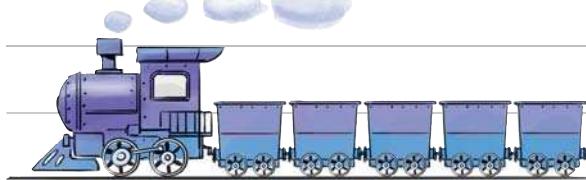
ت بین تعداد طبقه‌ها و تعداد اتاق‌ها چه رابطه‌ای وجود دارد؟

طبقه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
اتاق	۵	۱۰						

۳ یک قطار باربری ۵ واگن دارد که برای مواجهه با آتش‌سوزی در هر واگن آن ۲ کپسول آتش‌نشانی قرار دارد.

الف در سه واگن این قطار چند کپسول آتش‌نشانی وجود دارد؟

ب در این قطار جمماً چند کپسول آتش‌نشانی وجود دارد؟

واگن	۱	۲
کپسول		

الگویابی

۴ مغازه‌داری نوعی کیک را بسته‌ای ۳۰۰ ریال می‌خرد و ۳۵۰ ریال می‌فروشد.

الف این مغازه‌دار ۵ بسته کیک بفروشد، چه قدر سود می‌کند؟

ب چند بسته کیک بفروشد تا ۲۰۰ ریال سود کند؟

پ چند بسته کیک بفروشد تا ۴۰۰ ریال سود کند؟

ت چند بسته کیک باید بفروشد تا با سود آن بتواند یک بسته کیک بخرد؟

ث او از فروش ۹ بسته کیک چه قدر سود می‌کند؟

تعداد بسته‌های کیک	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
سود فروش کیک‌ها									

فصل ۱

رایجی سه‌گانه کار و تمرین

۵ ساختمان البرز سه طبقه دارد. در بالاترین طبقه ۳ کلاس وجود دارد و در هر کلاس ۵ نیمکت وجود دارد، اما هر طبقه که پایین می‌آیم ۱ کلاس به تعداد کلاس‌ها اضافه می‌شود.

الف در طبقه‌ی دوم چند کلاس وجود دارد؟

ب در طبقه‌ی اول چند نیمکت وجود دارد؟

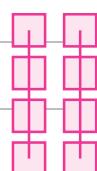
پ چه الگویی بین تعداد کلاس‌های هر طبقه وجود دارد؟

ت چه الگویی بین تعداد نیمکت‌های هر طبقه وجود دارد؟

طبقه		طبقه	
کلاس‌ها		نیمکت‌ها	

شمارش چندتا چندتا

۶ شکل‌های زیر را می‌توانیم به چند صورت دسته‌بندی کنیم. این کار را انجام بدہ.

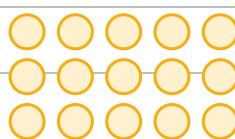
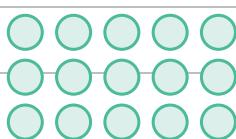

$$2 + \dots + \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$

۲, ۴, , ,

, , , ,

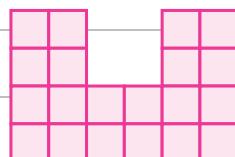
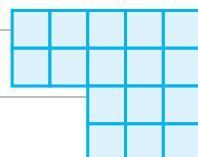
$$+ + = \dots$$

$$+ + + + = \dots$$

, , , ,

, , , ,

۷ شکل‌های زیر را دسته‌بندی کنید و به کمک الگوی شمارش چندتا و نوشتن یک عبارت جمع، تعداد مربع‌های هر شکل را به دست بیاور.

شمارش چندتا چندتا:

شمارش چندتا چندتا:

جمع:

جمع:

X

□

○

+

○

□

+

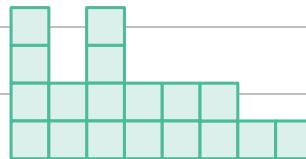
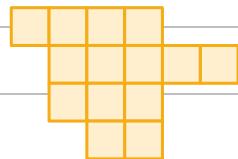
○

+

○

فصل اول
ریاضی سوم کار و تمرین

۸

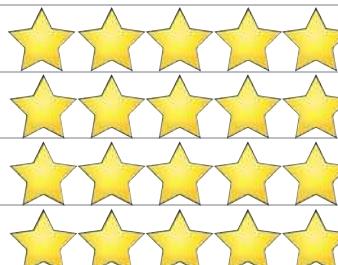
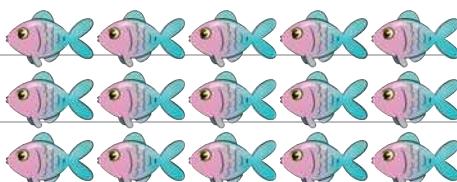
شمارش چندتا چندتا:

جمع:

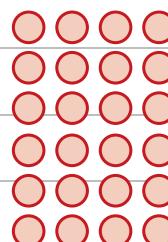
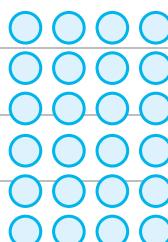
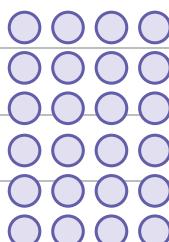
شمارش چندتا چندتا:

جمع:

- ۸ هر یک از شکل‌های زیر را به هر روش که دوست داری دسته‌بندی کن و با نوشتن عبارت جمع تعداد شکل‌ها را بنویس.

- ۹ دایره‌های شکل زیر را به سه روش دسته‌بندی کنید و با شمارش چندتا چندتا، تعداد آن‌ها را به دست بیاور.

- ۱۰ امروز دوشنبه اولین روز ماه است. تا آخر این ماه دوشنبه‌ها چه روزهایی از ماه است؟

×

□

○

+

○

□

+

○

+

-

○

□

+

○

+

○

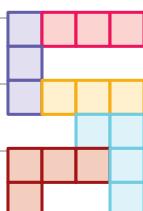
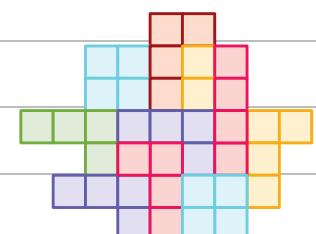
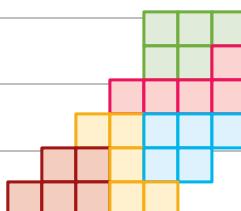
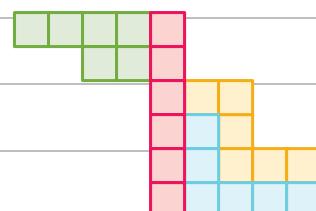
□

+

○

+

۱۱ در شکل‌های زیر تعداد مربع‌ها را با توجه به رنگ آن‌ها به دست بیاور.

۱۲ الگوها را ادامه بده و رابطه‌ی بین عددها را توضیح بده.

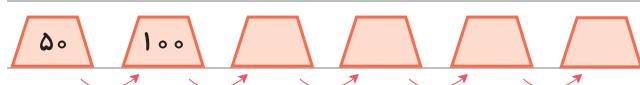
توضیح: عددها 9 تا 9 تا اضافه شده.

توضیح:

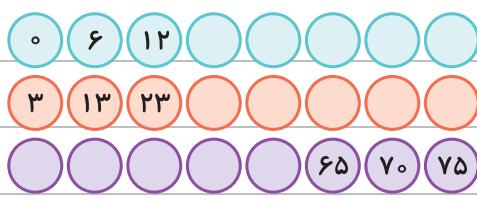
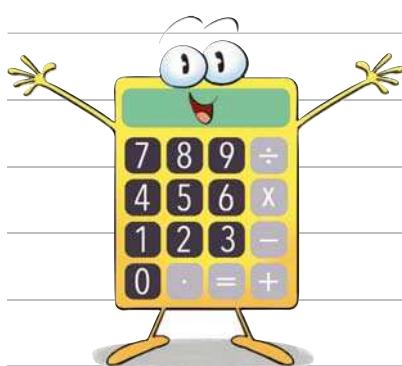

توضیح:

توضیح:

۱۳ با استفاده از ماشین حساب الگوها را ادامه بده.

۱۴ از عدد ۱۰۹ تا ۱۲۷ را سه تا سه باشمار و بنویس.

۱۰۹, , , , , ,

۱۵ جمع های زیر را با ساختن دسته های ۵، ۱۰، ۱۵ و ۲۰ تایی حساب کن.

۱۰

الف $7+4+5+3=$

ب $8+5+2+5+6=$

پ $9+2+1+3+4=$

ت $3+6+7+1+2=$

ث $9+10+1+10+5=$

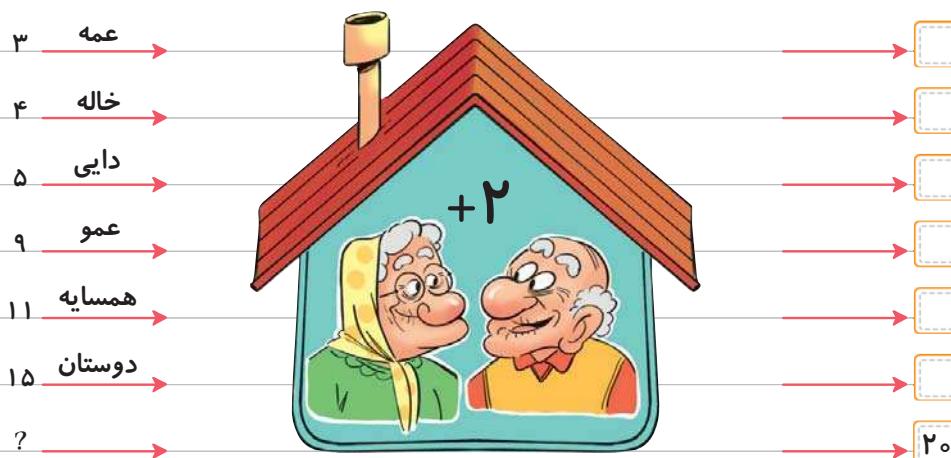
ج $2+4+8+3+6=$

ماشین های ورودی - خروجی

۱۶ این خانه پدر بزرگ و مادر بزرگ علی کوچولوست. آنها هر روز مهمان دارند. پدر بزرگ و مادر بزرگ در خانه ۲ نفر هستند و هر بار که مهمانی وارد خانه آنها شود تعداد کل نفرات کل جمع می شود. تعداد مهمان های خانه آنها را در طول هفته حساب کن و بگو:

فصل ۱

رایجی سوم کار و تمرین

اگر عدد ۲۰ از خانه خارج شده باشد، چه عددی وارد شده است؟

۱۷ با توجه به هر کاری که ماشین انجام می دهد، جاهای خالی را پر کن.

۷

۱۹

+۹

۴۰

۲۹

۹

۱۷

-۶

۹۲

×

□

○

+

○

○

+

○

□

+

○

+

○

+

○

+

○

+

○

□

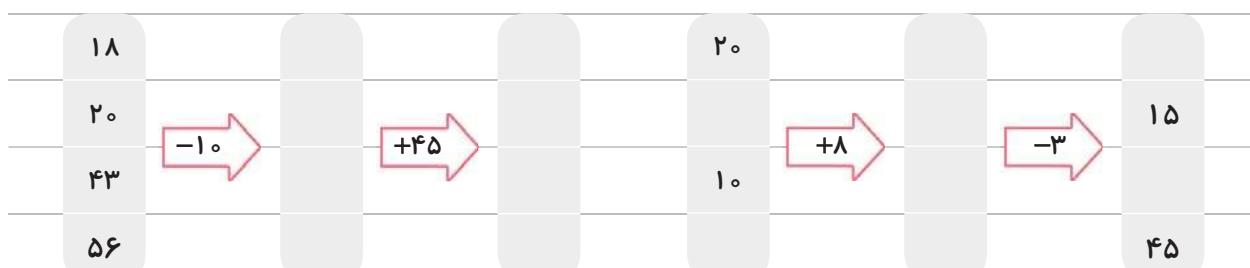
+

○

+

۱۸ حالا دو ماشین را به هم بسته‌ایم، جاهای خالی را پر کن.

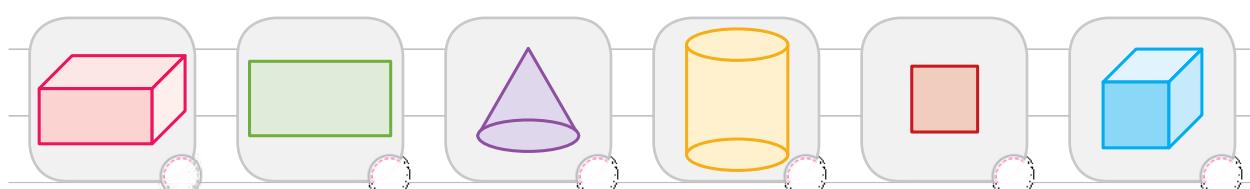

۱۹ به اطراف خود خوب نگاه کنید بین چه وسیله‌هایی شبیه و هستند.

۲۰ ورزشکاری تصمیم دارد وزن خود را کم کند. اگر او از امروز ۲۰۰ متر بدد و هر روز ۱۰۰ متر به آن اضافه کند، او بعد از چند روز ۹۰۰ متر دویده است؟

۲۱ مکعب‌ها در شکل‌های زیر پیدا کن و علامت بزن.

۲۲ مکعب مستطیل طرف دارد.

مکعب مریع طرف دارد.

۲۳ آتشین می خواهد با جمع کردن پول هایش یک کتاب بخرد. او روز اول ۱۰۰ تومان داخل قلک انداخت و هر

روز ۵۰ تومان اضافه کرد. اگر قیمت کتاب ۵۰۰ تومان باشد، او پس از چند روز می تواند کتاب بخرد؟

روز	۱	۲	۳	۴
تومان	۱۰۰	۱۵۰		
	+			

ساعت در بعد از ظهر

۲۴ کارهایی را که دانش آموزان در اردوی مدرسه

انجام می دهند در جدول رو ببرو آمده است. آنها را

روی ساعت «قبل از ظهر» و «بعد از ظهر» نشان بده.

الف آنها چند ساعت به بازی و گروه بندی مشغول

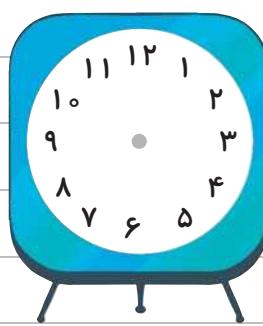
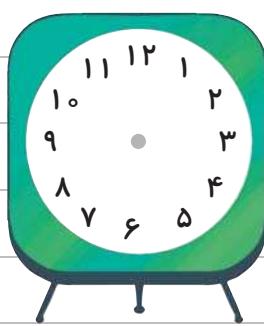
بودند؟

آنها چند ساعت در راه مدرسه و اردو بودند؟

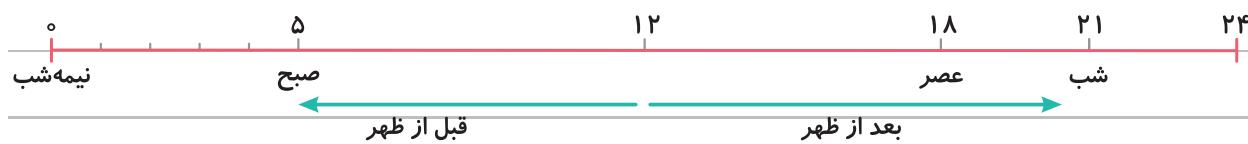
آنها چند ساعت به بازی، نهار و نماز مشغول

بودند؟

ساعت	فعالیت
۸ تا ۹ صبح	حرکت از مدرسه
۹ تا ۱۰ صبح	گروه بندی
۱۰ تا ۱۲ صبح	بازی
۱۲ تا ۲ بعد از ظهر	نهار و نماز
۲ تا ۴ بعد از ظهر	مسابقه
۴ تا ۵ بعد از ظهر	جمع کردن وسایل
۵ تا ۶ بعد از ظهر	حرکت به سمت مدرسه

حالا کارهای آنها را روی یک خط نشان بده.

فصل ۱

روزی کار و تمرین

X

□

○

+

○

□

+

○

+

-

○

□

+

○

+

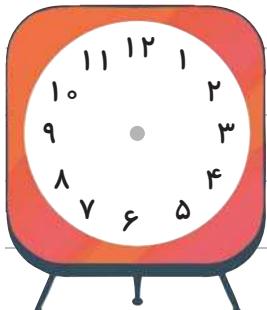
○

+

○

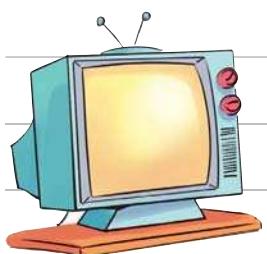
-

+

۲۵ علیرضا ساعت ۷ صبح به مدرسه می‌رود. او ۷ ساعت در مدرسه درس می‌خواند و بازی می‌کند. او چه ساعتی از مدرسه خارج می‌شود؟ (روی ساعت نشان بده).

بعد از ظهر یا ساعت

۲۶ هر شب فیلم سینمایی ساعت ۲۲ شروع می‌شود. این برنامه ساعت چند بعد از ظهر شروع می‌شود؟

۲۷ بهاره به دوستانش گفت جشن تولدش ۳ ساعت و ۲۰ دقیقه بعد از ساعت ۱۴ برگزار می‌شود.

الف جشن تولد چه ساعتی برگزار می‌شود؟

بعد از ظهر یا ساعت ب

۲۸ جاهای خالی را پر کن.

الف ۱۷:۰۰ یعنی همان ساعت بعد از ظهر ب

ت ۱۲:۲۸ یعنی همان ساعت بعد از ظهر پ

ج ۷:۳۰ یعنی ۱۰ شب ساعت ه

۲۹ اتوبوسی ساعت ۸ صبح از تهران به سمت تبریز حرکت کرد و

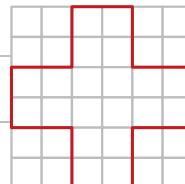
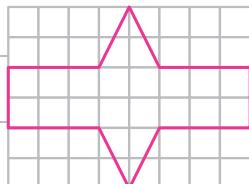
۱۲ ساعت بعد به تبریز رسید، اتوبوس چه ساعتی به تبریز رسید؟

به دو صورت بیان کن.

الگوهای متقارن

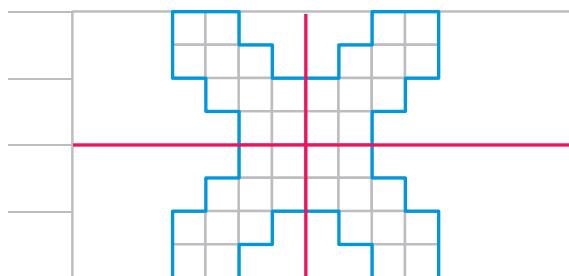
۳۰ ابتدا خط تقارن شکل‌های زیر را به کمک خطکش رسم کن و شکل‌ها را به طور متقارن رنگ کن؛ سپس با استفاده از خط تقارن تعداد مربع‌های هر شکل را بشمار و بنویس.

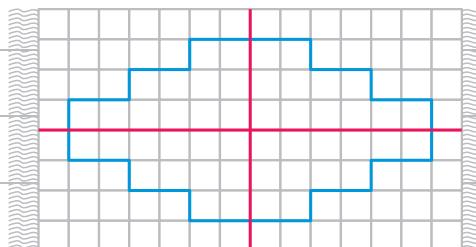
۳۱ خط تقارن شکل‌های زیر رسم شده است. با استفاده از آن تعداد مربع‌های کوچک را سریع بشمارید و در جای خالی عدد آن را بنویس.

شکل پروانه را با توجه به خط‌های تقارن رنگ کن.

طرح فرش را با توجه به خط‌های تقارن رنگ کن.

تعداد کل مربع‌ها:

تعداد کل مربع‌ها:

۳۲ به الگوی شکل‌ها توجه کن و سپس الگوی عددی را کامل کن. تعداد مربع‌های شکل سمت راست را به کمک خط تقارن به دست بیاور.

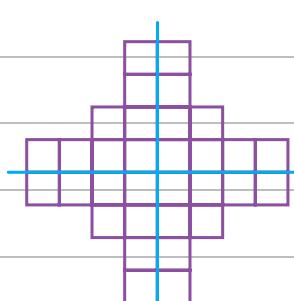

۲

+۲

۴

+۲

فصل ۱

راهنمایی سوم کار و تمرین

×

□

○

+

○

○

+

○

+

○

○

○

○

○

+

○

+

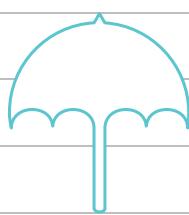
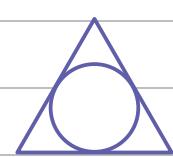
○

□

+

۳۳

خط تقارن شکل‌های زیر را با خط کش رسم کن.

نیمه‌ی دیگر شکل‌های زیر را طوری بکش که خط قرمز خط تقارن هر شکل باشد.

